

Švédská pirátská strana – Piratpartiet – PP-SE

Obsah

Úvod	2
Současná situace	2
Volby do EP 2019	3
Příčiny současného stavu	5
Politická konkurence PP-SE	5
Zdroje	11

Úvod

V roce 2006 přišla na světlo světa strana, která odstartovala jeden politický proud, který měl v budoucnu definovat pohled na osobní svobodu nebo autorské právo i v jedné středoevropské zemi ☺. Není náhodou, že první pirátská strana vznikla právě ve Švédsku – zemi velmi citlivou k právům, jak jednotlivce, tak k právům etnických či sexuálních menšin.

Založení PP-SE se časově shodovalo s politickým vývojem označovaným jako post-konsenzuální, post-sociální demokratická podmínka, ve které kolektiv poskytuje prostředky k realizaci individuálních svobod (Andersson Schwarz, 2013).

Rešerše obsahuje zakomponované odpovědi **Christoffera Eldengripa**, což je člen strany ve třetím největším městě ve Švédsku – Malmö (součástí regionu Skåne¹).²

Současná situace

Jak si určitě mnoho členů i příznivců Pirátů všimlo, situace ohledně strany, kde to všechno začalo, není v současnosti nejružovější. Po nejenom pirátskou veřejnost šokujícím výsledku ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2009 (strana skončila celkově pátá a získala 7,1 %), kdy se historicky prvními europoslanci v rámci pirátského hnutí stali **Christian Engström** a **Amelia Andersdotter** se výrazný úspěch zopakovat nepodařilo a zisky strany jdou postupně dolů. Letošní volby do Evropského parlamentu nebyly výjimkou, kdy strana získala pouhých 0,64 hlasů, což dělalo 26 526 hlasů (Data.val.se, 2019).

¹ Skåne je v poslední době baštou proti-přistěhovalecké a pravicově populistické strany Švédští demokraté (*Sverigedemokraterna*).

² Zaslal jsem maily s otázkami i do místních sdružení ve Stockholmu, Göteborgu, Malmö, Lundu, Skåne a Örebro.

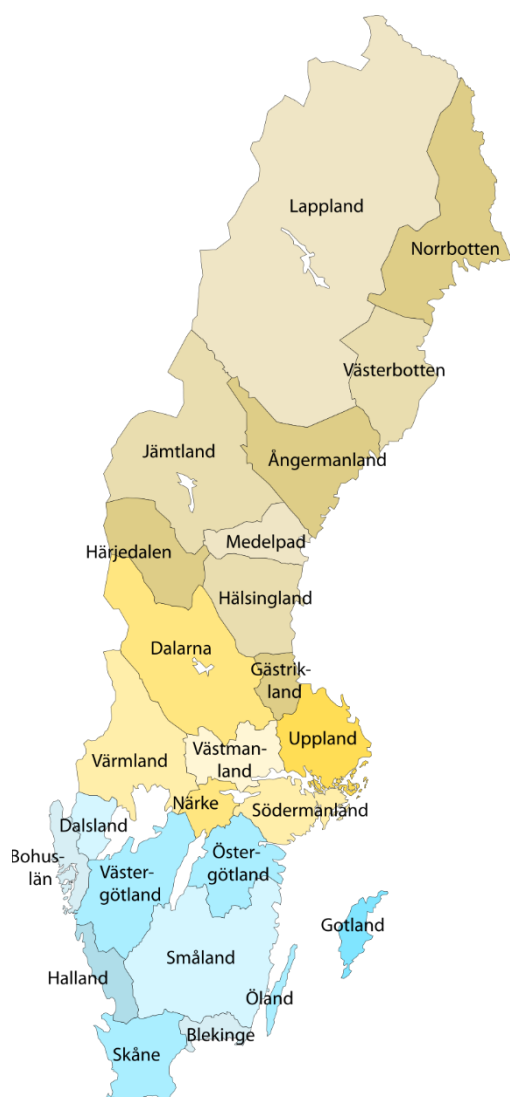
Volby do EP 2019

*Plakát před volbami do Evropského parlamentu – Demokratičtější a transparentnější EU. Na fotce předseda PP-SE **Magnus Andersson**.*

Předvolební spot s anglickými titulky kde účinkují první tři kandidáti evropské kandidátky – **Mattias Bjärnemalm, Katarina Stensson a Magnus Andersson**.

Relativní úspěchy lze pozorovat, jak na severu (kraje Västerbotten, Norrbotten) tak na jihu (kraj Skåne), kde strana získala nejvíce hlasů. Univerzitní města (Lund, tady PP-SE dosáhla na 1,40 %) a města, kde má strana místní sdružení (Stockholm, Göteborg, Malmö, Örebro), obecně vykazují lepší výsledky (Piratpartiet, 2019). Vyšší volební zisky se odvíjejí od toho, jestli strana měla v konkrétním místě předvolební kampaň.

Regiony Švédska.

Ukázka z nedávné kampaně – ani pravice, ani levice.

Příčiny současného stavu

Podle Christoffera se PP-SE od svého založení velmi změnila, a to jak strana samotná, tak mládežnická organizace „Mladý Pirát“ ([Ung Pirat](#)). A to převážně kvůli úbytku členů, ale za cenu lepší organizovanosti – strana se může více soustředit na tvoření politiky. Restart strany byl pozitivní a nezbytný, ale je nutné udělat ještě mnoho práce v příštích letech. Další volby do švédského parlamentu, Riksdagu budou 11. září 2022.³

Logo mládežnické organizace Ung Pirat.

Christoffer si myslí, že nové politické klima s protichůdnými (ideologicky?) stranami víceméně kolabuje, což PP-SE dává příležitost k dalším ziskům v místních volbách.

Podle Christoffera je za současný stav PP-SE zodpovědné opuštění místního systému vedení a celková přeměna na systém, kde mají rozhodující slovo mají municipality – *Sveriges kommuner*, tj. jednotky kolikrát menší i než naše okresy.⁴ Důvodem propadu je také neaktivita členské základny, kdy PP-SE ztratila mnoho aktivistů, kteří na stranu neměli čas po dokončení vysoké školy. Christoffer vidí PP-SE jako „liberálního a progresivního outsidera (použil termín „*underdog*“), který je připraven kdykoliv udeřit.

Podle Christoffera si strana uvědomuje to, co se (ne)povedlo v kampani 2019. V této souvislosti zmiňuje hlavně nedostatek schopných lidí pro práci na kampani – tj. strana chce v každém městě v regionu (např. Skåne) umístit alespoň jednoho kandidáta. Velkou nevýhodou je omezená základna mimo velká města (1-3 osoby v menším městě), ale snaží se o více [lokálních eventů](#).

Různí se názor na **PPI** – “*broken organization*” a **PPEU** – “*keep on the work and spread the word*”. Spolupráce uvnitř Greens/EFA funguje dobře.

Politická konkurence PP-SE

Strana se nedávno dostala do médií v souvislosti s obecným zákonem o ukládání dat. **Zákon o obecném ukládání dat** (požadavek, aby poskytovatelé internetových služeb shromažďovali informace o všech svých zákaznících a na žádost je předávali státním orgánům) byl ve Švédsku implementován v roce 2012 a Evropský soudní dvůr jej dvakrát odmítl. PP-SE stejně jako Evropský soudní dvůr preferuje cílené ukládání dat (Ny Teknik, 2019).

³ Přesně za 3 roky ode dneška. Náhoda? Nemyslím si.

⁴ Tady by to chtělo asi i víc členů vyzpovídat...

Znovuzavedení ukládání dat ve Švédsku?

Ne – Piratpartiet, Vänsterpartiet

Ano – Moderaterna, Miljöpartiet, Liberalerna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet, Socialdemokraterna.

Miljöpartiet de gröna je švédskou stranou zelených, která se stabilně těší podpoře mladých lidí a studentů. Tato strana je důležitá i z důvodu, že PP-CZ je s ní v jedné skupině v Evropském parlamentu – Greens/EFA. Zajímavostí je, že strana má předsedu i předsedkyni – Pera Bolunda a Isabellu Lövin. I když v současné době tvoří Zelení vládu se sociální demokracií, strana ve volbách v roce 2018 zaznamenala nejhorší výsledek od roku 1991 (4,4 %), v letošních volbách do EP si pohoršila o dva mandáty.

Feministická iniciativa (***Feministiskt initiativ***) je velmi zajímavá strana s radikálně feministickým a antirasistickým programem. „Švédsko je rovnostářská země na papíře, ale ve skutečnosti máme společnost postavenou muži a pro muže“ (Wikstrom, 2014).

Tato strana tříští už tak roztržštěný stranický systém ve Švédsku – ačkoliv se jí podařilo v roce 2014 dostat svoji zástupkyni do Evropského parlamentu (5,5 %). V letošních volbách naopak strana spadla na 0,8 %, hned před PP-SE. Takže do značné míry Feministiskt initiativ potkal stejný osud jako Piratpartiet.

Na levici jsou stabilní součástí politického systému švédští sociální demokraté (***Socialdemokraterna***), kteří jsou klasickou levicovou stranou západního typu, navíc ve Švédsku s ohromnou tradicí. Oproti ČSSD akcentují témata jako práva LGBTQ, feminismus, životní prostředí nebo i práva etnických menšin – na svém webu mají informace v arabštině, farsí, somálštině nebo srbochorvatštině (Socialdemokraterna, 2019). I když jejich volební zisky ve volbách do Riksdagu klesají, strana se drží na dohled 30 % a zaujmula první místo i v evropských volbách. Mají podporu napříč celou zemí, menší ve Stockholmu a Skåne.

Za zmínku stojí také Levicová strana (**Vänsterpartiet**), která je ve stejné politické skupině uvnitř EP jako KSČM (GUE-NGL). Není překvapením, že oproti *Socialdemokraterna* se liší větším odporem proti EU či kapitalismu. K tradiční levicové politice se přidává feminismus, ekologie nebo rovnost pro všechny bez ohledu na etnický původ (Vänsterpartiet, 2019). V posledních volbách do Riksdagu strana posílila na 8 %. Největší podporu má *Vänsterpartiet* ve středu a severu země.

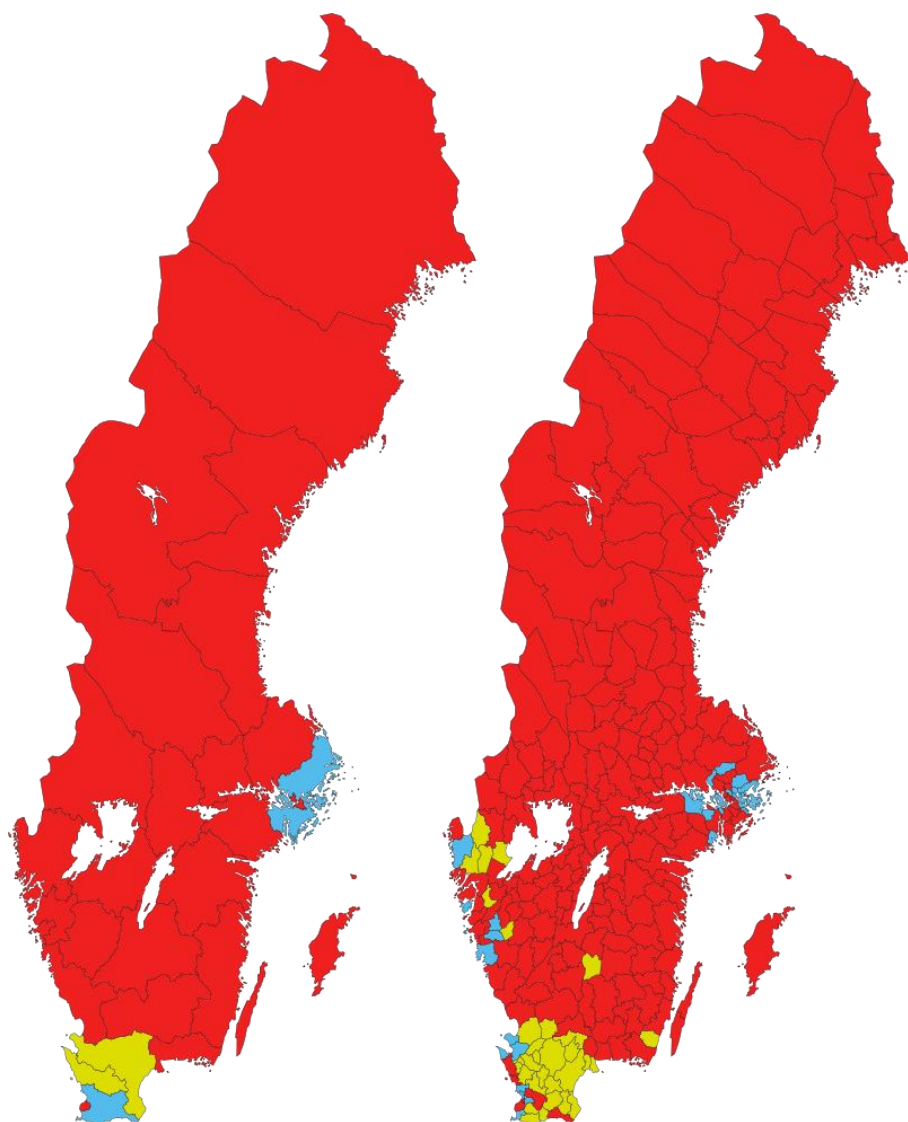

Co se týká liberálních stran je ve Švédsku velká konkurence. Součástí ALDE jsou hned dvě švédské strany - Liberálové (**Liberalerna**) a Strana středu (**Centerpartiet**), která se více profiluje jako agrární strana a tím pádem má větší podporu ve venkovských částech Švédska (sever i jih). V posledních dvou volbách je na tom lépe *Centerpartiet*. Liberálové ve volbách do EP o jedno křeslo přišli, *Centerpartiet* získali.

Umírněná strana (**Moderaterna**) je liberálně – konzervativní strana, jedna z hlavních politických stran ve Švédsku a hlavní opozice současné levicové vlády. Strana je silná ve Stockholmu a jeho okolí, potom ve Skåne nebo Göteborgu – region Västergötland. Největší podporu mají Umírnění mezi podnikateli, bílými límečky a zaměstnanci v soukromém sektoru.

Volby do Riksdagu v roce 2018

Socialdemokraterna

Moderaterna

Sverigedemokraterna

Závěr

Bohužel pro švédské Piráty konkurence přichází jak zleva, tak zprava politického spektra a „nepirátská“ témata jako feminismus či životní prostředí jsou do velké míry akcentována konkurencí (kromě **Sverigedemokraterna** a **Moderaterna**). Velmi roztržitý švédský stranický systém k větším volebním ziskům také nepřispívá.

I podle programu a webových stránek, PP-SE do značné míry „zamrzla“ v čase, kdy neakcentuje jiná než pirátská témata. Nicméně se objevují členové, kteří témata jako životní prostředí tlačí do popředí. Jedná se např. o dvojku kandidátky do EP a místopředsedkyni strany **Katarinu Stensson**, která momentálně dostává mnoho nominací na předsednictví. Volba předsednictva bude probíhat na zasedání 13. října 2019.

Kvůli klimatu pryč s patenty. Je-li nová technologie schována za patenty, je zbytečná jako nástroj při bojem se změnami klimatu. Ti, kteří tuto technologii potřebují, na ni nedosáhnou.

Velkým problémem byl odliv členské základny (Piratpartiet, 2019).⁵ Statistiky ohledně členské základny jsou tady, převažují muži narození po roce 1990. Nicméně, strana se snaží o nábor nových členů a dobrovolníků, kteří by mohli pomoci s doručováním hlasovacích lístků do volebních oblastí. Také, podle Christofferových slov strana roste lokálně v posledních dvou letech.

⁵ Nicméně ve Skåne je 378 členů (Malmö 116, Lund 68, Mladí Piráti ve Skåne 82).

Co se týká možné spolupráce s výše zmíněnými stranami Christoffer odpověděl, že lokálně je možno spolupracovat s jakoukoliv stranou, která sdílí jejich postoje, což je velmi obecná odpověď 😊. Ohledně pirátský témat, PP-SE se může zviditelnit na boji proti **Zákonu o obecném ukládání dat**.

Na moji otázku, co by PP-CZ mohla udělat pro PP-SE, Christoffer odpověděl, že by bylo fajn, kdybychom je zvali na konference v ČR (čím dřív tím líp, kvůli financím a administrativě) a pokračování v setkáních s europoslanci v Bruselu a Štrasburku – „*pravidelné návštěvy Evropského parlamentu určitě podpoří náš růst a činnost, zejména u mladých, aktivních lidí*“.

Navzdory faktu, že strana je pořád pod 1 % si myslím, že navzájem si pořád můžeme hodně dát.⁶ Švédové nám mohou připomínat aktivistické začátky a my jim naopak současnost, kdy Česká pirátská strana je jednou z hlavních stran v České republice a už dávno překročila svůj stín i původní program.⁷

Lukáš Doležal

Zdroje

- Andersson Schwarz, J. (2013). Online file sharing: Innovations in media consumption. New York, NY/London, UK: Routledge.
- Emailový dotazník vyplněný Christofferem Eldengripem
- Data.val.se. (2019). *Röster - Val 2019*. [online] Available at: <https://data.val.se/val/ep2019/slutresultat/E/rike/index.html> [Accessed 10 Sep. 2019].
- Piratpartiet. (2019). *PM: Valresultatet*. [online] Available at: <https://piratpartiet.se/nyheter/pm-valresultatet/> [Accessed 10 Sep. 2019].
- Piratpartiet. (2019). *Medlemsstatistik*. [online] Available at: <https://piratpartiet.se/medlemsstatistik/> [Accessed 11 Sep. 2019].
- Ny Teknik. (2019). *"EU-domen är glasklar - datalagringen är olaglig"*. [online] Available at: <https://www.nyteknik.se/opinion/eu-domen-ar-glasklar-datalagringen-ar-olaglig-6964169?fbclid=IwAR02zw9GbWJnd4bLVog8aTE-pkYrYUWUSqIdFvqNZj-Aruag07UZarofT10> [Accessed 11 Sep. 2019].
- Socialdemokraterna. (2019). *Other languages - Socialdemokraterna*. [online] Available at: <https://www.socialdemokraterna.se/other-languages/> [Accessed 11 Sep. 2019].
- <https://www.nyteknik.se/opinion/eu-domen-ar-glasklar-datalagringen-ar-olaglig-6964169?fbclid=IwAR02zw9GbWJnd4bLVog8aTE-pkYrYUWUSqIdFvqNZj-Aruag07UZarofT10>
- Vänsterpartiet. (2019). *Jämlikhet | Vänsterpartiet*. [online] Available at: <https://www.vansterpartiet.se/politik/jamlikhet/> [Accessed 11 Sep. 2019].

6 Jako určitá inspirace může sloužit zprovoznění Pirátské televize.

7 Christoffer nic nevěděl o politické situace v ČR, politických stranách nebo PP-CZ.

- Wikstrom, C. (2014). *Sweden feminists roar into political arena*. [online] Aljazeera.com. Available at: <https://www.aljazeera.com/indepth/features/2014/08/sweden-feminists-roar-into-political-arena-2014816132534429519.html> [Accessed 11 Sep. 2019].